

bestemmelser, men ikke noget Slags præventiv Forholdsregel, dette Ord taget i den vidtløftige Forstand, hvori det er taget i § 91; men derved vilde man i saadanne Tilfælde som dem, jeg har paapeget, ikke være hjulpen. Og ligesaa lidt betyder det, hvad han har bemærket med Hensyn til fremmede Magter, nemlig, at Regjeringen har Leilighed til at forhindre dem ved at lægge Beslag paa saadanne Skrifter. Men det har Regjeringen ikke, fordi Fornærmelser mod fremmede Magter, efter Presseloven, jo ikke skulle kunne paatales, uden naar det af vedkommende fremmede Regjering forlanges, og altsaa kan man ikke begynde dermed. Forøvrigt vil jeg for min Deel gjøre den Bemærkning, at, naar jeg har anseet det for nødvendigt, at Statsmagten — jeg taler her ikke blot om Regjeringen, men Regjeringen plus Rigsdagen; den lovgivende Magt, — har Midler til at forhindre en Benyttelse af Pressen, som i meget betænkelige Lider kunde være farlig for Landet, saa har jeg derved ikke taget noget særdeles Hensyn til Fornærmelsen mod udenlandske Magter, uagtet der kunde tænkes Tilfælde, hvor ogsaa disse kunne blive yderst betænkelige; men jeg har tænkt mig ganske andre Forhold, og derom er det ogsaa, at jeg særligt har yttret mig.

Ordføreren: Det, som blev omtalt i Slutningen af den ærede Ministers Foredrag, skal jeg ikke følge videre, da jeg troer, at, efterat den ærede Minister har besvaret, hvad der blev fremsat af et Medlem her, er den Sag egentlig udtømt, og jeg skal saa meget mindre gaae ind derpaa, som det jo egentlig er noget Underordnet.

Ministeren har omtalt Grunden til, at Regjeringen havde foreslaaet andre Forandringer i Grundloven end dem, som vare absolut nødvendige for at sætte en Fællesforfatning i værk, og Ministeren har anført, at Grunden dertil var den gunstige Leilighed, som forelaa; da Grundlovsforandringer kun kunde fremkaldes ved temmelig bebyrdende Forhandlinger, saa havde man villet benytte den gunstige Leilighed. Her er det, jeg troer, at Regjeringen har taget fejl; Leiligheden var den mindst gunstige af alle. Den var gunstig fra det materielle Synspunkt, fordi der dog skulde for-

handles om Grundlovsforandringer; men den var i allerhøieste Grad ugunstig i alle andre Henseender, seet fra det hele folkelige Synspunkt. Den, som satte sig ind i Folkets Betragtningmaade, i den Maade, hvorpaa Folket maatte see, hvad der nu skulde foregaae, den maatte, troer jeg, komme til den Erkjendelse, at der ikke kunde vælges nogen ugunstigere Leilighed under de Forhold, hvori Regjeringen befandt sig. Derfor Regjeringen, dengang den forelagde de andre Landsdeles Stænderforsamlinger Udkast til Forsatninger for disse Landsdele, havde bragt disse saaledes i Samklang med Grundlovsudkastet for Danmark, at vi kunde have sagt: „Ved at følge Regjeringen, nærme vi os til, hvad der er gjort Forslag til paa andre Steder, og dette ligger det, vi have, saa nær, at vi ikke have nogen væsentlig Ulempe ved at antage Regjeringens Forslag,“ saa kunde Forandringerne været bragte frem i rette Tid. Nu er det Modsatte skeet. Jeg dadler ikke, hvad der er skeet; thi jeg kan ikke begribe Aarsagerne dertil, og jeg kan altsaa heller ikke forfaste dem; jeg kan ikke begribe dem, men jeg antager, at de ere tilfede. Jeg holder mig overbevist om, at under saa alvorlige Forhold vil man ikke have handlet, som man har gjort, uden at erkende, at der var en stor Nødvendighed forhaanden, men Regjeringen vil ogsaa kunne begribe, at dens Maade at optræde paa i de andre Landsdele maatte vække Frygt her og bringe os til med stor Udholdenhed at flamre os fast til det, der var vort loyrlige Palladium. Jeg troer, Feilen ligger i, hvad der er skeet, og den vil blive fordoblet, om det bliver fortsat. Jeg holder mig overbevist om, at, efter hvad der her er forhandlet og passeret, kan Uovereensstemmelsen imellem Regjeringen og Thinget ikke være saa stor, som det endnn forekommer mig, den ærede Minister selv troer den er; jeg kan umuligt troe det. Det forekommer mig klart, at den materielle Grund maa forsvinde, at Regjeringen maa være kommen til den Erkjendelse, at, hvor beqvemt det end kunde være, saa er det ikke hensigtsmæssigt, saa er det uden Nytte at skabe Forlegenheder, hvor det ikke er nødvendigt; der kan Ingen sige, at vi ikke ville kunne vedblive at gaae roligt fremad med de